

HDS-002-002305

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Advanced Cost & Financial Accounting : Paper - IV
(Group - A - Accounting & Taxation)
(Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 002305

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે.

- 1 આનંદ લિ. પોતાનું ઉત્પાદન ગ્રાહકોને પાત્રોમાં વેચે છે. દરેક પાત્રના 20 રૂ. 70ની કિંમતે ચોપડે નોંધે છે. ગ્રાહકોને મોકલે ત્યારે પાત્રદીઠ રૂ. 120 ઉધારે છે. ગ્રાહકો માલની રિલિવરી પછી ત્રણ અઠવાડિયામાં પરત કરે તો રૂ. 90 લેખે જમા આપે છે. વર્ષના અંતે નવાં પાત્રો તેની ખરીદ કિંમત રૂ. 80 લેખે ગણવામાં આવ્યા છે.

કંપનીના ચોપડામાંથી નીચે મુજબ માહિતી મળે છે :

વિગત	પાત્રોની સંખ્યા
તા. 1-4-2010ના રોજ કંપની પાસે સ્ટોક	20,000
તા. 31-3-2011ના રોજ કંપની પાસે સ્ટોક	33,500
તા. 31-3-2011ના રોજ ગ્રાહકો પાસે સ્ટોક	17,000
તા. 1-4-2010ના રોજ ગ્રાહકો પાસે સ્ટોક	23,000
ગ્રાહકોને મોકલેલ પાત્રો	45,000
ગ્રાહકોએ પરત કરેલ પાત્રો	10,500
આગથી નાશ પામેલ પાત્રો	700
ભંગાર તરીકે વેચી દીધેલ પાત્રો (રૂ. 7500ની ઉપજ)	300
વર્ષ દરમિયાન પાત્રોની ખરીદી	રૂ. 39,20,000

તૈયાર કરો : પાત્રોનું વેપાર ખાતું અને પાત્રોની જોગવાઈનું ખાતું.

અથવા

HDS-002-002305]

1

[Contd....

- 1 કિશન લિ. તેના ગ્રાહકોને માલનું વેચાણ પરત કરી શકાય તેવા બોક્સમાં કરે છે. તે ગ્રાહકોને બોક્સ રૂ. 40માં મોકલે છે અને જો ગ્રાહક એક મહિનાની અંદર બોક્સ પરત કરે તો તેને રૂ. 30 પરત આપે છે. નીચેની માહિતીના આધારે બોક્સ સ્ટોક ખાતું, બોક્સ અનામત ખાતું અને બોક્સ દેવાદાર ખાતું બનાવો. ચોપડામાં બોક્સનું મૂલ્યાંકન રૂ. 20ની કિંમતે કરવામાં આવ્યું છે. 20

વિગત	પાત્રોની સંખ્યા
તા. 1-4-2012ના રોજ કંપની પાસે સ્ટોક	500
તા. 1-4-2012ના રોજ ગ્રાહકો પાસે સ્ટોક	800
તા. 1-4-2012 બોક્સ દેવાદાર ખાતાની બાકી	રૂ. 48,000
ખરીદી દરેક રૂ. 30 લેખે	1,200
ગ્રાહકોને મોકલેલ બોક્સ	2,100
ગ્રાહકોએ પરત કરેલ બોક્સ	1,800
અકસ્માતમાં નાશ પામેલ બોક્સ	100
ભંગાર તરીકે વેચી દીધેલા બોક્સ (રૂ. 5 લેખે વેચાણ)	40
તા. 31-3-2013ના રોજ ગ્રાહકો પાસે સ્ટોક	700
રોકડ	રૂ. 32,000

- 2 રાહુલ એન્જિનિયરિંગ કંપનીના પડતરના ચોપડામાં તા. 1-4-2009ના રોજની કેટલીક બાકીઓ નીચે મુજબ હતી : 20

ખાતાંઓ	ઉધાર બાકી (રૂ.)	જમા બાકી (રૂ.)
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	2,08,000	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	92,000	-
કારખાના શિરોપરી ખર્ચ ખાતું	2,000	-
વહીવટી શિરોપરી ખર્ચ ખાતું	1,200	-
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	46,000	-
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	3,49,200
	3,49,200	3,49,200

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	રકમ (રૂ.)
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	3,00,000
પરોક્ષ મજૂરી	20,000
ઉત્પાદન ખાતે વસૂલ કરેલ કારખાના ખર્ચ	88,000
ઉત્પાદન ખાતે વસૂલ કરેલ વહીવટી ખર્ચ	48,000
ઉત્પાદન અંગે આપેલ માલસામાન	1,96,000
વર્ષ દરમિયાન થયેલ તૈયાર માલની પડતર	7,20,000
વેચેલ તૈયાર માલ - પડતર કિંમતે	7,60,000
માલસામાનની ખરીદી	2,00,000
કારખાનામાં રીપેરીંગ માટે મોકલેલ માલસામાન	8,000
ઉત્પાદન માટે પૂરા પાડેલ માલસામાનનું આવકમાલ ગાડાભાડું	3,200
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	58,000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	46,800
વેચાણ	8,40,000

કંપનીના પડતરના ચોપડામાંથી મેળવેલ ઉપરોક્ત માહિતી પરથી પડતર ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતાં બનાવો અને તા. 31-3-2010ના રોજનું કાચું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

2 ધી સ્મિત લિ.ની તા. 31-3-2012ના રોજની પડતરની ખાતાવહીઓ 20
નીચેની બાકીઓ દર્શાવે છે :

ખાતાંઓ	ઉધાર બાકી (રૂ.)	જમા બાકી (રૂ.)
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	1,20,000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	20,000	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	60,000	-
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	2,00,000
	2,00,000	2,00,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	રકમ (રૂ.)
માલસામાનની ખરીદી	1,00,000
સપ્લાયરોને માલ પરત	10,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ પ્રત્યક્ષ માલસામાન	80,000

ઉત્પાદન માટે આપેલ પરોક્ષ માલસામાન	5,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી ચૂકવી	48,000
પરોક્ષ મજૂરી ચૂકવી	2,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચની ચૂકવણી	35,000
ઉત્પાદન ખાતે ફાળવેલા કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	32,000
ખરેખર ઓફિસ ખર્ચ ચૂકવ્યો	25,000
ઉત્પાદન ખાતે ફાળવેલા ઓફિસ ખર્ચ	30,000
વખાર ખાતે લઈ ગયેલ તૈયાર માલ	1,80,000
વેચેલા માલની પડતર	2,00,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ ચૂકવ્યા	12,000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચની ફાળવણી	10,000
વેચાણ	2,50,000

ઉપરની વિગતોને આધારે કંપનીના ચોપડામાં જરૂરી નિયંત્રણ ખાતાંઓ અને તા.31-3-2013ના રોજનું કાર્યું સરવૈયું તૈયાર કરો.

3 રાજકોટ લિ. પોતાના હિસાબો સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિથી રાખે છે. તેના આધારે 15 નીચેના વ્યવહારોની આમનોંધ લખો :

- (1) માલસામાનની ઉધાર ખરીદી 80,000
- (2) ઉત્પાદન વિભાગને પૂરો પાડેલ માલસામાન 65,000
- (3) ચૂકવેલ મજૂરી 43,000
- (4) પરોક્ષ માલસામાન આપ્યો 5,000
- (5) માલસામાનનો સામાન્ય બગાડ 800
- (6) માલસામાનનો અસામાન્ય બગાડ 1,050
- (7) પરોક્ષ મજૂરી 8,000
- (8) ઉત્પાદન વિભાગ ખાતે ઉધારેલ પ્રત્યક્ષ મજૂરી 38,500
- (9) સામાન્ય નિષ્ક્રિય સમયની મજૂરી 2,000
- (10) અસમાન્ય નિષ્ક્રિય સમયની મજૂરી 1,000
- (11) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવ્યો 30,000
- (12) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચની વસૂલાત 40,000

અથવા

- 3 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 15
 (1) બ્રાન્ડનું એક અદૃશ્ય મિલકત તરીકે મૂલ્યાંકન
 (2) ભારતીય હિસાબી ધોરણ-18 સંબંધિત પક્ષો સંબંધી પ્રગટીકરણ
 (3) ભારતીય હિસાબી ધોરણ-22 આવક ઉપરના કરવેરા અંગેના હિસાબો.
- 4 સમાન પડતર પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો. 15
અથવા
- 4 આંતર પેઢી તુલનાના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો. 15

ENGLISH VERSION

Instructions : Give answers to all questions.

- 1 Anand Ltd. sales its production in packages to its customers. The cost price of each packages is Rs. 70. 20
 Rs. 120 is debited to customers account when consigned.
 Rs. 90 is given credit to its customers, if returned within three weeks from date of delivery. New packages are valued at its purchase price of Rs. 80 at the end of the year.
 The following particulars are available from the books of the company :

Particulars	No. of packages
Stocks with company as on 1-4-2010	20,000
Stocks with company as on 31-3-2011	33,500
Stocks with customers as on 31-3-2011	17,000
Stocks with customers as on 1-4-2010	23,000
Packages sent to the customers	45,000
Packages return by the customers	10,500
Packages were destroyed by fire	700
Packages sold as scrap (for Rs. 7,500)	300
Packages purchased during the year	Rs. 39,20,000

Prepare: Packages Trading Account and Packages Provision Account.

OR

- 1 Kishan Ltd. sells its product in returnable boxes which are charged at Rs. 40 to its customers. If customers return boxes within one month, they are credited Rs. 30 per box. From the following information prepare boxes stock account, boxes provision account and boxes debtor's account. Each box is recorded at a price Rs. 20. 20

Particulars	No. of packages
Stocks with company as on 1-4-2012	500
Stocks with customers as on 1-4-2012	800
Boxes Debtors Account as on 1-4-2012	Rs. 48,000
Purchases at Rs. 30 per box	1,200
Boxes sent to the customers	2,100
Boxes return by the customers	1,800
Boxes were destroyed by accident	100
Boxes sold as scrap (at Rs. 5 per box)	40
Stocks with customers as on 31-3-2013	700
Cash	Rs. 32,000

- 2 The balances in the cost ledger of Rahul Engineering Co. as on 1-4-2009 were given below : 20

Accounts	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Work in Progress Ledger Control A/c	2,08,000	—
Finished goods Ledger Control A/c	92,000	—
Factor Overhead A/c	2,000	—
Administrative Overhead A/c	1,200	—
Stores Ledger Control A/c	46,000	—
General Ledger Control A/c	—	3,49,200
	3,49,200	3,49,200

Transaction during the year :

Particulars	Amount (Rs.)
Direct Labour	3,00,000
Indirect Labour	20,000
Factory expenses recovered in production account	88,000

Administrative expenses recovered in production account	48,000
Material used for production	1,96,000
Cost of finished goods during the year	7,20,000
Goods sold – Cost price	7,60,000
Purchases of material	2,00,000
Material sent to factory for repairing	8,000
Inward cartage of the material issued for production	3,200
Factory Overhead	58,000
Administrative Overhead	46,800
Sales	8,40,000

Prepare necessary Control Accounts in the Cost Ledger from the above information received from the Cost Ledger of the company and also prepare Trial Balance as on Dt. 31-3-2010.

OR

2 The balances in the cost ledger of The Smit Ltd. as on Dt. 31st March, 2012 were given below :

Accounts	Debit (Rs.)	Credit (Rs.)
Stores Ledger Control A/c	1,20,000	–
Work in Progress Ledger Control A/c	20,000	–
Finished goods Ledger Control A/c	60,000	–
General Ledger Control A/c	–	2,00,000
	2,00,000	2,00,000

Transaction during the yeas :

Particulars	Amount (Rs.)
Purchases of material	1,00,000
Material return to supplier	10,000
Direct Material supplied for production	80,000
Indirect Material supplied for production	5,000
Direct wages paid	48,000
Indirect wages paid	2,000
Factory indirect expenses paid	35,000
Factory indirect expenses absorbed by production	32,000

Actual office expenses paid	25,000
Office expenses absorbed by production	30,000
Finished goods sent to godown	1,80,000
Cost of goods sold	2,00,000
Selling distribution expenses paid	12,000
Selling indirect expenses absorbed	10,000
Sales	2,50,000

Prepare necessary Control Accounts in the Cost Ledger from the above information and also prepare Trial Balance as on Dt. 31-3-2013.

- 3** Rajkot Ltd. keeps their accounts by integrated accounting system. Write journal entries from the following transactions : **15**
- (1) Purchase of material on credit.....80,000
 - (2) Material issued to production department65,000
 - (3) Wages paid43,000
 - (4) Indirect material given 5,000
 - (5) Normal wastage of material 800
 - (6) Abnormal wastage of material 1,050
 - (7) Indirect wages 8,000
 - (8) Direct wages debited to production department38,500
 - (9) Labour of normal ideal time 2,000
 - (10) Labour of abnormal ideal time 1,000
 - (11) Factory overhead expenses paid30,000
 - (12) Factory overhead expenses recover40,000

OR

- 3** Write short notes : (Any **Two**) **15**
- (1) Evaluate brand as an invisible asset.
 - (2) Indian Accounting Standard-18 : Related Party Disclosure
 - (3) Indian Accounting Standard-22 : Accounting for Taxes on Income.

- 4** Explain the merits and demerits of uniform costing. **15**

OR

- 4** Explain the merit and demerits of inter-firm comparison. **15**